UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sermones Fratris Gabrielis Barelete ordinis predicatorum tam quadragesimales: q[uam] de sanctis

Barletta, Gabriel

Parisius, 1507, XXV. Jan.

Feria. iij. d[omi]nice palma[rum]: de significationibus sancte misse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-69837

Visual Library

carthagineꝫ deleuit: ex inuidia in no
cte inuictus eſt mortu⁹: quia occiſus
fuit ab emulus ſuis inuidis. Preterea
M. Coriolanus roman⁹ ex inuidia
dānat⁹ ē apud volſcos. Preterea Fu=
rius Camillus ꝓpter igratitudinē li
bertate patrie: exul fact⁹ ē. Et Socra=
tes phūs ſapientiſſimus iudicat⁹ eſt
carceri ex inuidia: ꝛ ibi mortu⁹ apđ
athenienſes. Uñ ſm doctores tria ſūt
que romā deſtruxere. Primū ſupbia.
Scōm diſcordia. Tertium inuidia ꝑ
quā vn⁹ ꝑſequebaꝰ aliū. Ex hac ꝓce
dūt infamie: homicidia. O quot ſunt
occiſi. plures mortui ſūt ex hac: ꝙ ex
gladio. Un patere pōt ex dictis: ꝙlit
virtuoſis et ſanctis quietē ꝛ pacē nō ſi
nit habere. O virtutū emula. O peſtis
crudeliſſima. hec eſt q̄ ingreditꝰ ꝑ mo
naſteria per conuentus intrat ꝑ pla=
teas. per ꝑdicatores per artifices: ꝑ
oēs. Et ſic patet ſcōm.

¶ Tertiuꝫ dꝛ inductiōis. Inducimur
triplici rōne ſiue medio non habere
inuidiam.

¶ Primū dꝛ fraternitas naturalis.
Secundū dꝛ cōſideratio creaturalis.
Tertiuꝫ dꝛ dānatio ꝑpetualis.

¶ Primū dꝛ ꝛc. Quia omes ſum⁹ ab
vno patre et matre generati Math.
vi. Pater noſter ꝛc. Et xxiij. Unus eſt
enī pater veſter qui in celis eſt omīs
autē vos fratres. Uñ non debet eſſe
adinuicē inuidia. Uñ. ff. de legationi=
bus. l. Queſito. Cū inter hoies cogna
tionē quādā natura contraxerit: ꝯñs
eſt hoiem homini nocere nephas eſſe

¶ Secundū dꝛ ꝛc. Ois creatura com
municat ſeipſam nec eſt inuidioſa.
Nihil eſt in natura inuidioſum: exce
pto infami inuidioſo. Sol radios ſuos
emittit. Luna lumē ſuū: ſtelle. preter
ea ſi mēbruꝫ vnū eſt infirmum aliud
ei ſeruit. i. Cor. xij. Si quid patitur
vnuꝫ mēbruꝫ: cōpatiunꝰ ei oīa mem=
bra. Caput eſt xp̄s: mēbra ſum⁹ nos.

¶ Tertium dꝛ ꝛc. i. Reg. xviij. Cuꝫ
dauid interfeciſſet Goliad ꝛ philiſteos
debellaſſet: puelle cecinerūt Saul ꝑ=
cuſſit mille. David decē ꝛc. Saul in=
uidia mot⁹ ꝑſecut⁹ eſt dauid vſqꝫ ad
mortē. Unde demon ſaulem arripuit.
vnde dānat⁹ ē. Aug. ſup Johānē. So
la dilectio diſcernit inter filios dei ꝛ
filios dyaboli. Dimitte ergo illā: qḋ
gentiles et pagani egere: vt de Heſ=
chine philoſopho q̄ conſiderans amo
rem fraternalē: voluit commendare
orationē Demoſthenis ſicut ſuam.
Quod ſi egerimus ꝛc.

¶ Feria. iij. in ramis palmaꝝ.
De miſſe ſignificationibus

SAcrificate ſa
crificium iuſticie. ꝛ ſpe
rare in dño. ps. iiij. Cō
cluſio eſt philoſophi. xx
meta. Qḋ hoies huius
mūdi volētes ſcire veritatē alicui⁹ rei
et intelligere: trib⁹ mōis capiūt ſcire
Primo ratione. Non credūt quidam
niſi ratiōe eis ꝓbetꝰ. Exemplū de ari
ſto. Cuꝫ eſſet ad mortē venerūt ad eū
diſcipuli ei⁹. et tulerunt libros ſacre
ſcripture Magiſter in tuis libris ꝓ=
baſti mundum eſſe eternū. In. xi. Me
ta Motus celi eſt etern⁹ In. viij. phi.
Mundus ē eternus. In primo celi.
Celuꝫ eſt ingenitū. Et tamē in iſto li
bro hebreoꝝ oppoſituꝫ reperitur. In
ꝑncipio. i. in tpe crauit ꝛc. Quibus re
ſpondit phūs. Cuius auctoris ē iſte
liber. Dicunt. Moyſi. ꝛ ille. Quāuis
ꝓponat munduꝫ eē creatū iſte auctor
tñ non debeo credere: quia ſcriptura
ſacra rationibus non ſubijcitꝰ. vñ non
ꝓponit rationē. Quidā alij non cre=
dunt niſi eis dicatꝰ aliqḋ exemplum.
Sicut xp̄s turbis loquens ꝓponebat
eis parabolas: ꝛ exempla: vt pleni⁹
caperent verba ſua. Quidā nō credūt
niſi adducatur eis teſtimonium ali=
cuius auctoris: vel auctoritas. Ad ꝓ
poſituꝫ. Eccleſia iſtis diebus facit ali
qua inſolita et mentibus noſtris mi=
randa qḋ in alijs dieb⁹ non facit. vñ
nō poſſunt bñ intelligi: niſi declaretꝰ
q̄ i miſterijs ſūt acta. Uñ dauid Anni

ciate hoc.i. declarate in vniuerſa ter
ra. Que ſcꝫ fiunt his dieb⁹. Vñ volēs
hodie p̄dicare d̄ miſſa: ⁊ miſterijs q̄ fi
unt. Aſſūpſi verbū Dō. Sacrificate
⁊c̄. Et lꝫ non oēs parati eſſe poſſint ſu
mere ſacramētū: non tñ p̄uantur ei⁹
ſuauiſſimo fructu: cū deuote aſſiſtunt
De qua miſſa tria videbimus.
¶ Primuꝫ. dꝛ declarationis.
¶ Scōm. dꝛ conditionis.
¶ Tertiuꝫ. dꝛ regulationis.
¶ Primuꝫ dꝛ ⁊c̄. ſm magiſtruꝫ in. iiij.
diſt. xiij. Et Ric. in eadē miſſa habuit
initium a xp̄o ieſu in die iouis ſancto
qñ in cena panem et vinum tranſmu
tauit in corpus ⁊ ſāguinē: vt dꝛ Mat.
xvi. ⁊ .i. Cor. xi. hoc eſt corpus meum
Et hic calix ⁊c̄. Vñ pane conſecrato ⁊
vino fuit p̄ncipiuꝫ: mediū ⁊ finis miſ
ſe. Poſtmodū xp̄o in celo aſſūpto. bea
tus Petr⁹ ſuā p̄mā miſſā celebrauit
Antiochie. Ex hinc miſſe xp̄i: adiun
xit orationem dñicalē. ſ. pater noſter
cum forma conſecrationis Ad modi
cuꝫ ꝟo tp̄is. b. Jacobus ep̄s hieroſoli
mitan⁹ plura adiunxit poſt. b. Petrū
Et poſt hūc. b. Baſilius q̄ p̄m⁹ ep̄s fu
it poſt. b. Jacobū. vt pꝫ de cōſe. di. i. c.
Jacobus. In p̄ceſſu ꝟo tp̄is ſūmi pon
tifices plura addiderūt. intm̄ ꝙ nihil
deeſt miſſe. Quid autē ſignificent illa
q̄ ibi fiunt p̄ ordinē videamus. Sacer
dos xp̄m ſignificat. De quo p̄s. Tu es
ſacerdos ineternū ⁊c̄. Qui ponit ſibi
vi. indumēta. ¶ Primo amictū i capite
⁊ ſignat coronā ſpineā: qua fuit i die
paraſceues coronatus. ¶ Scōo albā
camiſiā: ⁊ ſignat illā q̄ ab herode fu
it indutus. ¶ Tertio cingulū: ⁊ ſignat
funē q̄ fuit ligat⁹ ad colūnā. ¶ Quar
to manipulū in leua ⁊ ſignat patiētiā
quā habuit in p̄ſenti vita. ¶ Quinto
ſtolā et ſignat obedientiā quaꝫ habu
it p̄pter nos. Ad phi. ij. Fact⁹ eſt obe
diens vſqꝫ ⁊c̄. ¶ Sexto caſulā q̄ alijs
veſtimentis ſuperponit̄. ſignat chari
tatē q̄ oēs alias ꝟtutes excellit. De q̄
petrus in canonica. Charitas operit
multitudinem pctōꝝ. Ad altare acce
dit ip̄m oſculādo: qꝛ xp̄s ad nos veni
ens oſculū pacis nobis obtulit. Cā. i.
Oſculetur me oſculo oris ſui. Stat in
parte dextra: qꝛ xp̄s p̄mo venit ad iu
deos iuxta illud. Notus in iudea de⁹
Incipit introituꝫ: et ſignat aduentuꝫ
xp̄i in carne quam ſancti affectabāt.
Iſa. xvi. Emitte agnū dñe ⁊c̄. Et qꝛ in
eius aduentu aperta eſt vena mie Jō
poſt introitū. Subditur Kyriel. Qd̄ fe
cit Gre. papa. Sed nota ꝙ eſt triplex
lingua in miſſa. Primo hebraica. ſ. oſā
na Sabaoth. Amen. ¶ Scōo greca:
Kyriel. xp̄el. ꝙ eſt deus. ¶ Tertio la
tina. qd̄ eſt reſiduum. Vñ kyriel. inter
pretatur. Dñe miſerere. kyrie grece
latine dr̄ dñe leyſon grece latine dici
tur miſerere: Qd̄ nonies dicit̄ cōputā
xp̄el. vt per miſericordiā xp̄i aſſocie
mur nouē ordinib⁹ angeloꝝ. Et dr̄ tri
pliciter ad patrē ad filiū ad ſpiritum
ſanctum: Et poſtmodum dicitur. Glo
ria in excelſis. Quod inſtituit. Teleſ
phorus papa ad repreſentāduꝫ hym
num queꝫ angeli paſtorib⁹ dño nato
cecinerunt. Vertit aūt ſe di. Domin⁹
vobiſcum ſalutando populū et ſignat
ſalutationem quam populo fecit quā
do incarnatus eſt: ⁊ ad nos venit Epi
ſtola legitur ante euange. ita p̄dica
tio Johannis baptiſte fuit ante xp̄m.
Gra duale dicit̄ qꝛ Johannes bap. pe
nitentiam p̄dicabat. Mathe. iiij. Pe
nitentiā agite ⁊c̄: Et qꝛ poſt penitētiā
ſequitur gaudiuꝫ. Mathe. v. Beati
qui lugent ⁊c̄. Johā. xiiij. Triſtitia ve
ſtra ⁊c̄. Ideo poſt graduale. All'a. can
tatur quod ſignat gaudiū angelorum
⁊ hoīm in vita beata deuꝫ laudantiū
Et qꝛ fides initium habuit a predica
tione chriſti et apoſtoloꝝ: ideo ſtatim
poſt epiſtolam dicit̄ euangeliū. qd̄ ſi
gnat xp̄i p̄dicationē: qd̄ incepit a con
cilio Niceno: et dꝫ legi in loco magis
eminenti q̄ꝫ epiſtola: iuxta illud. Sup
montē excelſum aſcende tu: qui euā
gelizas ſyon. Et cū omni reuerentia
Sequitur credo ſtatim in quo conti
nentur. xij. articuli fidei quā apoſtoli

p̄dicauerunt. Offertoriū ſequit̄ cū' ca
lice in manibus. Suſcipe ſancta trini
tas ſignat: q2 apoſtoli in die iouis ſan
cto: parauerunt panem et vinū ob re
uerentiā paſche. Poſt offertoriū facit
ſilentiū ꝛ dicit orationes tacite ad re
preſentandū illud tp̄s: quo xp̄s nō am
bulabat palā inter iudeos: cū interfi
cere eū cogitabāt. Appropinquante
autē termino paſſionis iterꝝ palā am
bulauit. Et ad hoc ſignificandum ex
clamat di. Per omnia ſecula. Qd̄ in
ſtituit Gelaſius papa. Sequit̄ ſctūs:
repreſentat laudez quā ſibi hebrei ce
cinerunt in dn̄ica palmaꝝ. Qd̄ inſtitu
it Sergi⁹ papa. Incipit canonē. Te
igit̄ ꝛc̄: ꝛ facit tres cruces: et ſignat
tres traditiones. Primo de⁹ pater. q̄
ih̄m ꝑ nobis traiddit miſericorditer:
Scd̄o iudas frāduléter Tertio iudei
crudelit̄. Eleuatio hodie ſignat eleua
tionē corporis xp̄i in cruce ſup mōtē cal
uarie. Ponit̄ ſup corpale: q2 tunc Ni
codem⁹ ꝛ Joſeph poſuerunt ip̄z in ſin
done munda. Corpale ſignat ſindonē
xp̄i. Facit ſilentiū ſignat dormitionē
quam xp̄s fecit in ſepulchro ꝑ. xxxix.
horas: cum dicit. Nobis quoqꝫ pctō-
ribus vocē exaltat: ſignat ↄtritionē ꝛ
cōfeſſionē latronis alterū increpātis
ꝛ miam petentis di. Memento mei dn̄
veneris ꝛc̄. Deinde clamat di, Pater
noſter ꝛc. eſt reductio ad memoriā il-
li⁹ clamoris quē xp̄s emiſit hora mor
tis di. Pater in man⁹ tuas ꝛc̄. Dicit̄
aūt tripliciter Agnus dei: q2 petimus
tria pctā dimitti amore illi⁹ paſſiōis.
Primo cogitationis. Scd̄o locutionis
Tertio operationis. Per quoꝝ remiſ
ſionē deuenim⁹ ad eternā pacē. iō di
cit̄ in tertio. Dona nobis pacē. Diui
dit̄ hoſtia in trib⁹ ꝑtibus: Una offert̄
ꝑ glīis ſctōꝝ q̄ ſunt in patria. Alia ꝑ
illis q̄ ſūt in purgatorio. Tertia ꝑ no
bis q̄ ſumus in mundo. Sequit̄ poſt-
cōmo: ſignificat gaudiū apoſtoloꝝ qd̄
habuerunt de xp̄i reſurrectione. Fe
ſtinanter dz in choro cātari. Sequit̄
Dn̄s vobiſcū. Quater vertit ſe ad po
pulū in ſignū q2 in die reſurrectōis
q̄druplicīter ſe oſtēdit. Primo magda
lene. Scd̄o duab⁹ mariis. Tertio di-
ſcipulis. euntibus in emaus. Quarto
oib⁹ ap̄lis. Sequit̄. Ite miſſa ē. Qua
re nō dicit̄ in oī miſſa. R̄n̄det Bon. in
iiii. di. xiii. Qd̄ quedā miſſe celebrāt̄
in honorē ſctōꝝ Et q2 ſunt beati. Ite
dr̄ ppl̄o. Ite miſſa eſt. i. feſtinate ingre
di illaz requiē, ſicut illi. Quedaz ſūt
alie ad ſalutē viuoꝝ Et q2 non ſumus
certi de ſalute noſtra: iuxta illud Ec
cle. ix. Nemo ſcit vtruz amore an odio
dign⁹ ſit. iō debemus aſſidue eſſe ſol
liciti vt nō ꝑ nr̄am ignauiā in nobis
miſſe efficacia depereat. Un̄ dr̄ bn̄di
camus dn̄o. Quedā dicunt̄ ad reqniē
defunctoꝝ: ꝛ in illis dicitur. Requie
ſcant in pace: q2 ſunt in loco penali.
Unde patet primū myſteriū. ꝛc̄.

¶ Secundum dicitur ꝛc̄. Tres ſunt
conditiones huius ſacrificii miſſe ne
ceſſarie.

¶ Prima dicitur obligatio.

¶ Secunda dicitur auditio.

¶ Tertia dicitur deuotio.

¶ Prima ꝛc̄. Obligant̄ homines ad
miſſaz diebus dn̄icis et feſtis qn̄ ſunt
de p̄cepto. Unde de conſe. di. i. c. Miſ-
ſas. Miſſas ſecularib⁹ audire totas
ſpeciali ordine p̄cipimus ita vt nul-
lus egredi p̄ſumat: an̄ ſacerdotis be-
nedictionem. Ille: Ubi ſunt ſex dubia
declaranda in hui⁹ myſterii declara
tione. Primū dubiū. Utrū clerici ꝛ re
ligioſi teneātur huic p̄cepto. Videt̄ q2
non: q2 capitulū non facit mētionem
de clericis: ſed de ſecularibus R̄n̄det
Jo. andre. ſup dicto. c. Et archidiaco
nus in roſario. Qd̄ ſi tenēt̄ layci mul
to plus religioſi: q2 debent eſſe patres
boni exempli. Un̄ dr̄ eis Mat. v. Vos
eſtis lux mundi: ideo ſic luceat lux ve
ſtra. Et. i. q. i. c. Viliſſimus computā
dus eſt niſi p̄cellat ſcientia ꝛ ſanctita
te qui eſt honore p̄ſtantior: imo vt di-
cit. Tho. in. iiii. di. xiii. Alexā. in. iiii.
par. ſum. Religioſus ad bene eſſe te-
netur omi die miſſam audire: ꝛ ſi nō

ex vi ꝑcepti aut dicere. Qꝛ deficiens
ab hac celebratiōe tria mala ꝯmittit
Primū: qꝛ priuat anglos glīa accidē
tali. Scdm: qꝛ animas in purgatorio.
Terciū eos ꝗ in mūdo. Uñ miſſa. ⁊c̄
¶ Scdm dubiū. Utrum totā debeat
audire. Videt ꝙ ſic: qꝛ dicit capitulū
Totas. Rñdeo ꝙ modicū ꝓ nihilo re
putat: vt ab glīa in excelſis. Tunc ꝑ-
cepto ſatiſfacit: qꝛ vt dicūt Theolo.
Qđ modicū eſt: ratio apphēdit: q̄ſi
nihil: dū tñ malicioſe non fiat: aut du
cat in ꝯſuetudinē vt mūdani faciunt.
Tunc eſſꝫ pctm̄. Terciū dubiū. Utꝝ
videre ⁊ nō audire ſatiſfaciat ꝑcepto
Videt ꝙ non: qꝛ dicit capitulū. Audi
re. Rñdeo ꝙ ſi poſſibile eſt tenet au-
dire euangeliū ⁊ epl̄am. Si non pōt
ꝑ multitudine ppl̄i excuſatur. Sed ñ
illi ꝗ extra eccl̄iam morant: nec curāt
audire. Quartū dubiū. Utrū om̄es
teneātur tam pui ꝙ magni: ſani ꝙ in
firmi. Videt ꝙ ſic: qꝛ capl̄m neminē
excipit. Rñdeo ꝙ impotentes non te-
nentur: Uñ dr̄. ff. de reg. iur. l. Impoſ-
ſibilium. Ad impoſſibile nemo tene-
tur. Sed dico ꝙ excepta neceſſitate.
⁊ vrgēte: nullus excipit. Uñ de conſ.
diſt. i. c. cū ad celebrādū. Et extra đ
parrochijs. c. Ut dñicis diebus. Uos
parrochianos āmoneo: vt populo ve-
ſtro dicatis ꝙ in feſtis ꝑcipuis: miſſā
integam deuote audiant. Ille. Sed
heu: quia ſunt nonnulle beſtiales ge-
nitrices: que filias diebus feſtiuis in
domo relinquunt: nec recordantur ꝑ-
cepti ſaluatoris. Mathei. iiij. Domi-
num tuum adorabis et Exo. xx. Me-
mento vt diem ſabbati ſanctifices.
Sed tales dicūt. O ſic eſt conſuetudo
Quibus rñdeo: ꝙ nequaꝙ eſt bona ꝯ
ſuetudo: ꝙ dimittas filiam tuam in
domo ad tripudiādū: ⁊ ꝙ tpˢ circa ſpe
culū conſūmat. Uñ di. viij. dicit. Ma
la conſuetudo ñ minꝰ ꝙ pnicioſa cor
ruptela vitāda eſt. Ille. Ducite ergo
o matres filias veſtras ad miſſas: ac
diuinū cultum magnificate. Et vos
o patres filios. ſuos. ancillas ad miſ

ſam om̄es ducatis. Quomodo audes
o homo ire ad prādiū inaudita miſſa.
Uñ patet q̄rtum dubiū. Quintū du-
biū. Utrum teneant audire vſqꝫ ad
bñdictionem. Rñdeo ꝙ ſic: qꝛ capl̄m
dicit ꝙ ſic. Et di. i. đ ꝯſe. Om̄s cōione
ꝑuentur: ꝗ vſqꝫ ad finē miſſaꝝ ſollē-
nia non audierit. Ille. Tales ſūt in fi
de ſuſpecti. ꝗ miſſā ñ audiunt. O iu-
dee. o heretice. ¶ Sextū dubiū. Utꝝ
miſſa melioris ſacerdotis ſit audien-
da: ꝙ ecōuerſo. Rñdet Tho. iij. par.
q. lxxxij. Quo ad ſacramentū vtraqꝫ
valꝫ. qꝛ oēs ꝟtute ꝟboꝝ conſecrāt: ſꝫ
quo ad deuotionē orantis. melioris
eſt audienda. ¶ Scđa conditio ⁊c̄. de
bet eñ audiri ſūma cū deuotione: ꝙ
dici poteſt. Et hoc ꝓpter tres fructꝰ
quos accipimꝰ ab ipa miſſa glorioſa:
vt ponunt doctores.
¶ Primus: dr̄ remiſſionis.
Scđus: dr̄ ſupplicationis.
Tercius: dr̄ defenſionis.
¶ Primus dr̄. ⁊c̄. Scdm Rica. in. iiij.
diſt. xvij. Octo vicibꝰ pctā remittunt
venialia. Primo in ꝑncipio miſſe q̄ñ
ſacerdos dicit ꝯfeſſionem in ꝑncipio
miſſe. Ideo vade ad ꝑncipiū. Scđo:
q̄ñ homo bñdictā aquā accipit in in-
troitu. ſ. vt ad miſſam vadat. Tercio
in ꝯfeſſione ꝗ fit a pſbytero in medio
miſſe. Quarto: q̄ñ nominat ieſū ⁊ ho
mo inclinat caput. ab Urbano papa
dantur. xl. dies indulgentie. Inclina
tio debet fieri. C. de ſum. trini. ⁊ fide
catho. l. Nullus. Unus ⁊ ſummi dei
nomen vbiqꝫ celebretur. ⁊ extra de i
munitate eccl̄ie li. vi. c. decet. Et pſ.
Ego autē in dño gaudebo. ⁊c̄. Auct.
iiij. Non aliud nomē eſt ſub celo datū
hominibꝰ. i quo oportet nos ſaluos
fieri. Quinto: q̄ñ leuatur ſanguis.
Sexto: q̄ñ corpus. Septimo: q̄ñ dicit
pater noſter a ſacerdote. Octauo: q̄ñ
dat bñdictio a ſacerdote. Perge ad
miſſam o homo cum deuotione.
¶ Secundus fructus dicit. ⁊c̄. Quia
oratio ſit pro aſtantibus in canone.
In verbo. Et omniū circumſtantium.

Pro quis oratione plura bona fiunt.
Exēplum cuiuſdā mercatoris de da=
tia Andreas nomie. Qui pegrinādo
cū alijs puenit invigil is paſche ad ſe
pulchꝝu. Cū ſummo mane ſocij vellēt
recedere dixit eis. Dies paſche eſt:
audiam⁹ plures miſſas. Abeuntibus
oībus: iſte remāſit ſe patri obnixe re=
cōmendās in ſuo memēto. miſſa dctā
ꝛ prandio ſūpto: ſolus ire cepit. Qui
daꝫ in equo ſedens appuit. di. Sede
hic retro. Obdormiēſqꝫ inuenit ſe in
mane in domo ſua. Cui dixit. Ubi es
In domo inqt mea. Et ille. Lauda de
um ꝛ regratia ſacerdoteꝫ q̄ ꝑ te ora=
uit. ¶ Terci⁹ fructus dr̄. ꝛc̄. Defēdi=
tur em̄ a pluribus malis q̄ miſſaꝫ au=
dit. Primo ab aqua. Exemplū illius
marinarij: q̄ in mari exn̄ſ naui fracta
in tabula aſcendit: nō valens nauiga
re. Quidā appuit ei porrigens bucel
laꝫ qua ſūpta vires recepit. Fuit ſa=
cerdos q̄ ꝑ eo miſſaꝫ dixit quā ipe au
diuit ex qua fuit adiutus. Scdo non
ſuſpendit. Quedā mulier a demone
vexabat q̄ laqueum ſibi ꝑparault ad
ſe ſuſpendendū: q̄ duꝫ cepta conaret̄
pficere. Ecce ꝑ eleuatiōe corpis xpi
iuxta morem cāpanulā audiuit. Fle=
xis genibus ſolū vidit eleuationē. in=
trans domuꝫ. funis ꝛ trabes ſunt cō
fracti. Demonibus fugientib⁹ ꝛ dicē
tibus virt⁹ miſſe illius modice te libe
rauit a tpali ꝛ eternali morte. Terci
o mala morte non pōt mori. Exēpluꝫ
cuiuſdā Corteſani ducis. Saleas no=
mine Riſo qui creme exiſtens pro fu
ga dum miſſaꝫ audiuit: non potuit oc
cidi. Et illa dimiſſa vitam finiuit.
Quarto non morit̄ ſub montibus. Ex
emplum illius qui dum foderet ceci=
dit mons: quo preſſo ſub ipſo per an=
num integruꝫ ſtetit ꝛ vxor eius aſſi=
due miſſam audiebat ꝑ eo in capite
anni viſus eſt ſanus. Quinto non mo
ritur ſagitta. Exemplū de duob⁹ iu=
uenibus qui ad aucupanduꝫ pgen
tes pcuſſus eſt ille qui miſſaꝫ non au
diuit. Unde patet quō miſſa cuꝫ deuo
tione. ꝛc̄. ¶ Tertia conditio dr̄ deuo
tionis. Audienda eſt deuote q̄ deuo=
tio debet eſſe in duobus. ¶ Primo ex
parte audientis .ſ. illius q̄ hāc audit
cuꝫ om̄i deuotione debet eā audire.
Genibus flexis. corde eleuato ꝛ om̄s
a ſe expellere fātaſias. Cyp̄anus de
ꝯſe. di. i. c. Qn̄ ſtamus ad oronēꝫ fr̄es
cariſſimi inuigilare ꝛ incumbere ad
p̄ces toto corde debem⁹. cogitatō ho
minis carnalis ꝛ ſecularis abſcedat
Ille. Sꝫ plures ſunt q̄ pleni fantaſijs
ꝛ carnalibus ꝛ ſecularib⁹ nō recordā
tur ſe vidiſſe corp⁹ dn̄i. Exēplū demo
nis ridētis in miſſa noua in alemani
a: ex eo qꝛ n̄ erat homo q̄ ad miſſā ha
buiſſet mentē. Qd̄ ꝯtra greg. in. iij.
Dya. Quis fideliū dubiuꝫ hr̄e pōt in
ipa imolatiōis hora ꝛ in illo ieſu xpi
miniſterio: ad ſacerdotis vocē choros
angeloꝝ adeſſe: celos apiri. yma. ꝛ ſū
ma ſociari. Ille. Et Tho. in. iiij. diſt.
xiij. Angelus intereſt miſſe vt orōes
popl̄i ꝛ ſacerdotis deo repn̄tet. Ille.
Si ḡ ibi eſt xpus. angeli ibi eſt curia
celeſtis. cur nō pmanes cuꝫ deuotōe
Si habes ſtare an̄ dn̄ꝫ tpalē: o cū quā
ta deuotione ꝛ q̄ito plus corā xpo ie=
ſu. Practica. Quidā vagiſant. hinc i=
de: q̄daꝫ ſtudent mēte: q̄d agere debe
ant poſt miſſā. Quidā ſedent. Clama
ꝯtra iſtos p̄cipue. O infamis. Un̄ pꝫ
p̄ma deuotio ex pte audientis. ¶ Se
cūdo ex pte ſacerdotis hec deuotio d̄
bꝫ eē: vt moroſe hāc dicat aliter dāt
cāꝫ murmurandi. Quidā non bn̄ exp̄
mūt: ſꝫ in gutture: q̄dā nimis plixi: q̄=
daꝫ nimis feſtiui. Miſſa reqrit ſpaci
um medie hore: qꝛ ſunt ibi plura ad
dicendū ꝛ miror multū quō eſt poſſi=
bile ꝙ q̄dā ita ſe expediunt: niſi forte
qꝛ non dicunt qd̄ dicere dn̄t. Facetia
de duobus capellanis in domo Bar=
tholomei quoꝝ vn⁹ alteꝝ increpabat
ꝙ mediū canonis nō dicebat: ali⁹ aūt
ꝙ nihil. Uis vituperare vnū ſacerdo
tem: qn̄ miſſaꝫ dicit vt pecus. Et per
oppoſituꝫ qn̄ deuote. Exempluꝫ regi
anglie qui epm̄ coegit in die ſancto

expectare donec reuerteret̄ de vena
tione anteq̄ꝫ miſſaꝫ diceret: dū hora
trāſiret ⁊ vellet celebrare: ⁊ a nemīe
eēt adiutus ꝑꝑ timoreꝫ regis incepit
ꝑ ſe. ⁊ angeli ſtatī canere ceperūt Ky
riel'. ⁊ oīa ꝓſecuti ſunt. Qḋ factū eps
docuit ꝑ ſuaꝫ dyoceſim. Uñ docuit p⁹
modū ſuos pſbyteros cuꝫ om̄i deuoti
one miſſaꝫ celebrare. eo qꝛ dñs ⁊ an-
geli huic myſterio aſſiſtebant. Unde
patꝫ ſcōm myſterium. ⁊c̄.

¶ Terciuꝫ dr̄. ⁊c̄. Amb. li. de offi. vij.
ſunt regl'e neceſſarie huic ſacrificio.

¶ Pꝛima dr̄ humilis collatio.
Scḋa dr̄ mentis eleuatio.
Tercia dr̄ attēta auſcultatio.
Quarta dr̄ reuerentie ſtatio.
Quinta dr̄ realis oblatio.
Sexta dr̄ deuota oꝛatio.
Septima dr̄ ſpūalis ꝑticipatio.

¶ Pꝛima dicitur. ⁊c̄. Qñ homo eccle
ſiā ingredit̄ cā audiendi. nō ponat ſe
ante faciē ſacerdotis ſed longe. reue
rent̄ ⁊ hūiliter genuflexo. Uñ apl'us
Uiuo ego dicit dñs: qꝛ in nomine me
o flectitur om̄e genu. ⁊ xp̄us Jo. iiij.
Ueri adoꝛatores adoꝛabunt in ſpiri-
tu. Et vt dicit̄ de ꝯſe. di. ij. c. Sacerdo
tū. Nulli laycoꝝ liceat in eo loco vbi
ſacerdotes ⁊ clerici conſiſtunt: qḋ pſ-
byterium vocatur: qñ miſſa celebrat̄
conſiſtere. Jlle. Et ratio eſt huius in
eo. ca. vt libere ⁊ honoꝛifice poſſit ce
lebrare ſua. ¶ Secunda dicitur. ⁊c̄.
Qñ ſtas in miſſa: coꝛ eleua ad cogitā
dum peccata. ⁊ ad meditandū diui
na. Que regula datur a Cypꝛiano d̄
ꝯſe. di. ij. c. Qñ ſtamus. Sed plures
ad diuina veniunt cum falcone ⁊ ac-
cipitre. ac ſi irent venatum. Contra
quos Lu. xviij. Nemo pōt duob⁹. ⁊c̄.
deo ⁊ falconi. O ſtulticia moꝛtalium.
Unde antiquitus ab eccleſia erat oꝛ-
dinatum propter reuerentiam ſacra
mentoꝝ ꝙ canes falcones ab eccle-
ſia per oſtiarios expellerentur et ho
die in hyſpania obſeruatur. Qḋ xp̄s
egit Jo. ij. ⁊ Math. xx. ¶ Tercia re-
gula. ⁊c̄. Dum ſacerdos dicit alta vo
ce verba in miſſa. attēde et auſculta
Et quotienſcūq̄ꝫ ꝗs inclinat caput ad
nomen ieſu ⁊ ꝟginis marie: totiens
meretur. xl. dies de indulgentia. Sꝫ
ponam⁹ ꝙ nulla eēt indulgentia ad
huc eſt ſctm̄ facere reuerentiā: qꝛ ab
apl'o hoꝛtamur. Ad Philip. ij. Jn no-
mie ieſu om̄e genu flectat̄. Et extra
de immunitate eccl'ie li. vi. c. Cōueni
entes. ¶ Quarta regula dr̄. ⁊c̄. Que
reuerentia habet̄ de ꝯſe. di. v. c. apo-
ſtolica. Uñ homo dꝫ ſtare ī eccl'ia aut
genib⁹ flexis aut rect⁹ coꝛpe. Cōtra
infames q̄ ſtāt ſedētes qḋ eſt magnū
pctm̄. ¶ Quinta dr̄. ⁊c̄. vcꝫ in miſſaꝝ
ſolēnia ſemꝑ aliq̄d eſt offerendū: aut
denariuꝫ: aut panē: aut cādelā. Que
regl'a ponit̄ de ꝯſe. di. i. c. Om̄is xp̄ia
nus ꝓcuret ad miſſaꝝ ſollēnia aliq̄d
deo offerre ⁊ reducere ad memoꝛiam
qḋ deus ꝑ Moyſen dixit. Exo. xxiij. ⁊
deut̄. xvij. Non appebis in cōſpectu
meo vacuus. Ubi dicit glo. Si parro-
chian⁹ eſſet pauꝑ: ⁊ non poſſꝫ aliun-
de viuere: poſſet diuina ſubtrahere:
niſi darent̄. ⁊c̄. ¶ Sexta regl'a. ⁊c̄. Jn
miſſa oꝛa deuꝫ hoc modo. O dñe ieſu
regratioꝛ tibi de bñficijs mihi datis
adiuua me: da mihi paradiſuꝫ: da mi
hi perſeuerantiam in bono ⁊ conſtan
tiam in aduerſis. Jſta eſt bona oꝛatio
vt deus miſereatur tui de peccatis.
¶ Septima regula. ⁊c̄. Quia homo
percipit in hac miſſa de hoc ſacramē
to, de conſecratione diſtinctione ſecū
da. Aug. vt q̄d paras denteꝫ aut ven
trem. Crede ⁊ manducaſti. Ubi nota
has ꝯcluſiones quas Bononie extra
xi. d̄ Petro Calo. in miſſe laude. Pꝛi
ma cōcluſio. q̄ꝫdiu homo aſtat miſſe.
nunq̄ꝫ ſeneſcit nec laſſatur. Patet cō-
cluſio figuris Adā pat̄ noſter: qñ co-
medit de fructu ligni: nō ſenit. Filij
iſrael qñ māna comederunt nō ſe de
bilitabant. Secunda ꝯcluſio. Jn illa
die in qua homo miſſaꝫ audiuit ſi ca-
ſu moꝛeretur tenet eccleſia: ſi non eſt
excōicatus. ꝙ ſic ab inferno liberat̄:
ꝑmiſſa tn̄ ꝯtritiōe cū qua credit̄ ꝙ ad

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

miſſā vadit Aug. Crede ⁊ mādvcaſti
Tercia ꝯcluſio: vna miſſa in ꝑñti plꝰ
valꝫ ad remiſſionē pcti: ꝙ̄ mille poſt
mortē. Qđ facit ſecl'aribꝰ ne pꝰ mor-
teꝫ expectēt. Quarta ꝯcluſio: miſſa ē
tante ꝟtutis ꝙ cum dr̄: ſi hō iret aut
circuiret totuꝫ mundū: ⁊ oīa ſua bōa
diſtribueret paupibus amore dei plꝰ
valet ſibi audire miſſam integralit̄.
O miſſa ſancta. O glorioſa. ⁊c̄.

¶ Feria. iiij. hebdomade ſancte.
De veritate ſacramenti.

HOc facite in
meaꝫ ꝯmemorationeꝫ Lu.
xxij. ¶ Redēptor noſter vo
lens recedere a nobis ⁊ de hoc mun
do ire ad patrem. officia pietatis di-
uidere voluit: ⁊ cuilibet dimittere a-
liqđ in ſignum bone memorie amici
ſui. Primo aplis legauit in teſtamen
to ſuo ꝑſecutionem. Quod habuit ip
ſe. alijs dimiſit Jo. xvi. Si me ꝑſecu-
ti ſunt. ⁊ vos ꝑſequent̄. Quod habue
runt apli Act. x. Per multas tribula
tiones: opꝫ nos introire in regnū dei
⁊. ij. Cor. iij. Oēs qui pie viuere vo-
lunt in xp̄o. ꝑſecutioneꝫ patiunt̄. Se-
cundo legauit pacē Jo. xiiij. Pacem
relinquo vobis. Omībꝰ reliqt qđ ſū-
me ei placuit Jo. xvi. hec mando vo-
bis vt diligatis inuicem. ¶ Tercio
legauit iudeis corpꝰ ꝓpriuꝫ: vt ipſuꝫ
crucifigerēt. ⁊ nr̄am ſalutē ꝑficerent
Job. ix. Terra. i. caro xp̄i data eſt in
manu impij. ſ. pilati. ⁊ iude. Quarto
legauit patri ſpm̄ ſuuꝫ Lu. xxiij. Pat̄
in manus tuas. ⁊c̄. Dat exemplū no-
bis ꝙ in manibus dei debemꝰ cōmen
dare ſpm̄ noſtruꝫ: qꝛ illud qđ eſt ē in
manu dei eſt ſecurum. ¶ Quinto le-
gauit marie ꝟgini ſocietatem. ſ. Joh.
euangeliſtam. Mulier ecce filius tu
us. Quod facere voluit triplici ratio
ne. Primo rōne ſui. Dederat legem.
Exo. xx. honora patrem ⁊ matrem tu
am. Decebat vt ꝯditor legis legē ſer
uaret. Scđo ratione noſtri: vt nos do
ceat de parentibus nr̄is curā habere
non ſoluꝫ in vita: ſed etiam in morte.
Tercio rōne ꝟginis. Amittebat filiū
ideo ꝓ cōſolatione dimittebat ſibi fi-
delem diſcipulū. ¶ Sexto legauit la-
troni paradiſum Mat. xxvi. hodie me-
cum. ⁊c̄. ¶ Septimo legauit pctōri-
bus ſanctam ꝯmunionem vt ſumant
corpꝰ ⁊ ſanguinē ſuuꝫ in potum ⁊ ci-
bum. Quia vt apoſtolꝰ dixit ad heb.
ix. Sanguis chriſti emundabit cōſci-
entias noſtras. Unde ipe dicit. i. Co-
rin. xi. Probet aūt ſeipꝫ homo ⁊ ſic đ
pane illo edat ⁊ de calice bibat. vñ di
cunt ꝟba aſſumpta. hoc facite. ⁊c̄. Jn
qbus ꝟbis de ſacramēto incipiemus
loq̄. De quo hodie tria ꝯtēplabimur.
¶ Primū dr̄ verificationis.
Scđm dr̄ conditionis.
Terciuꝫ dr̄ confirmationis.
Primum dicit̄. ⁊c̄. Utrū corpꝰ xp̄i ⁊ ſā
guis ſub accidentibꝰ panis ⁊ vini cō
ſecratis ꝯtineat̄ vere ⁊ realr̄. Ad hoc
ſunt due opiniones. Una philoſopho-
ruꝫ. cum q̄ iudei ⁊ gētiles militāt. A
lia catholicoꝝ. ¶ Prima opinio pro-
bat ꝙ nō eſt ibi corpꝰ xp̄i. ⁊ omnino im
poſſibile aſſerit tali ratione. Per re-
gulaꝫ philoſophie. iiij. Phiſicoꝝ. Lo
cus ⁊ locatū debent ꝓportionari. Ex
empli gratia. Si corpꝰ eſt magnuꝫ ⁊
locus debꝫ eſſe magnꝰ. Locus ⁊ loca
tuꝫ. ⁊c̄. Si res ꝑua: ⁊ locus ꝑuus. Sꝫ
in hoc loco videmus oppoſitū. Cum
ꝑua ſit hoſtia: vbi ſit corpus chriſti:
vnde patet pͥma opinio. ¶ Secunda
opinio dicit ꝙ ſic. Jn virtute verboꝝ
hoc eſt corpus meū. Ad hanc cōclu-
ſionem difficilem reſpondeo ſm̄ doc.
ꝑcipue Tho. in. iiij. di. ix. ⁊ petruꝫ de
Tharā. in. iiij. Bon. in. iiij. di. x. Qđ ī
hoſtia ꝯſecrata eſt ibi realiter corpꝰ
xp̄i. Que ꝯcluſio q̄uis fides catholi-
ca non indigeat rōnibus noſtris aut
ꝓbationibꝰ cū in huiuſmodi rōnibꝰ
non fundetur: tn̄ ad ꝯſolationē fideli
um ꝓbo cōcluſionē eſſe verā triplici
medio. Primo ratione. Scđo auctori